

Muhulane

Nr 7 (320)

Juuli 2016 (heinakuu)

Muhu leht

Merekultuuriaasta rannaretk

Väikese väina ääres **9. juulil 2016, algus kl 10** Orissaare vanast uisusadamast (Püharistil) ja mandri poolt kl 10 uisuga või 10.15 praamiga; seltskonnad kohtuvad kl 11 Väina tammil, sealt edasi minnakse Nautse, Rootsivere ja Vahtna kaudu Koguvasse, kus matk lõpeb u kl 17 ühise supisöömisega ja soovijad viiakse paadiga tagasi Orissaarde. **Täpse kava leiab Merekultuuriaasta FB-lehelt.**

Väljavõtteid kavast: 10.45 – liinibuss Kuivastust Orissaarde; erakorraline peatus Väina tammil [kokku lepitud]. Saaremaa ja mandri poolt tulijad kohtuvad keset väina tammiavade-teemalise installatsiooni juures. 11.15-11.45 – arutelu tammiavade teemal. 12.15 – ajaloo- ja laulupeatus Väina tammi Muhu-poolses otsas Leinava ema mälestusmärgi juures. 14.40-15.00 – ajaloo-peatus koos rohkete näidetega Rootsiveres (raudkiviarkitektuur, Heiki Pärdi). 15.30-16.00 – ujumis- ja ajaloopeatus Vahtna vanas uisusadamas. 17.00 – supisöömine Koguva kalasadamas.

Kontakt ja korraldus: Muhu Pärandikool, Kadri Tüür, tel 5340 4369.

NB! Uisuga üle Suure väina sõitjad peavad end eelnevalt registreerima uisu ühingu esindaja Mihkel Jürissoni meilil. Uisk väljub ainult siis, kui registreerunud on 12 reisijat.

ISSN 1736-289X

9 771736 289007

Juubelitest Hellamaa kirikus

29. juunil tähistas Hellamaa kogudus oma kiriku nimepäeval 150 aasta möödumist Hellamaa kiriku ehitamisest. Pidustused, mis algasid kell 9 hommikul veepühitusega, kestsid kuni hiliste õhtundideni. Kell 10 algas piiskoplik liturgia Pärnu- ja Saaremaa piiskopi Aleksandri juhtimisel. Selle käigus pühitseti aastaid kirikuteenistuses olnud Marko Reinväli lugejaks, mis on vaimuliku ameti esimene aste.

Liturgia oli äärmiselt pidulik ja lõppes ristikäiguga ümber kiriku. Pärast kehakinnitust tõid tervitusi vallavanem Raido Liitmäe, kes andis üle ka vallapoolse kingituse. Õnnitlema olid tulnud ka Aino Rummel Hooldekeskuse poolt ja Mari Luup luteri kogudusest. Seejärel avati Hellamaa Külakeskuses Muhu Muuseumis kokku pandud näitus „Saksa usust vene usku”. Õhtul toimus kirikus kontsert, kus esinesid handi-mansi rahvuskultuuri kandja Vera Kondratjeva, Kristjan Blak Fääri saartelt ja Villu Veski. Seejärel algas rahvapidu, kus osalesid lisaks eespool nimetatutele ka seto meeste leelokoor Seto Miisi Summ ja naiste leelokoor Mokornulga, muhu rahvatantsijad ja külalised Norrast etnograaf

Pilt õhtusest kontserdist (Muhu Muuseumi FB-lehelt).

Sigmund Vatvedt ja antropoloog Rutt Treima. Peab ütlema, et õhtused üritused olid mitmeid kordi rahvarohkemad kui hommikused.

Nii pika ajaloo puhul ei olnud see muidugi Hellamaa kogudusel esimene juubel, mida tähistati. Vaatame, kuidas tähistati 1850. aastal rajatud koguduse esimest juubelit aastal 1900.

1900. aastal alustati pidustuste ettevalmistustega juba varakult. 1899. aasta 8. augusti hoolekogu koosolekul teatas preester Allik, et

peo jaoks tuleb hakata raha korjama. Preester Allik sattus sellepärast vastuollu kiriku nõukogu esimehe Ivan Kumpasega Võlla Nõmmelt, kes ei olnud nõus raha korjamas käima. Olukord lahendati uue nõukogu valimisega. Uueks esimeheks valiti Aleksei Vaske Mäla Mardilt. Huvitaval kombel oli Alliku eelkäija Vsevolod Troitski sattunud oma ametiaja alguses 1886. aastal vastuollu Aleksei vanema venna, tollase kirikuvanema Terenti Vaskega, kes siis vahetati välja Pärase Paali

Loe edasi lk 6.

Jaanikuu ja heinakuu Muhu Muuseumis

Mööda see jaanikuu sel aastal sai, aga õnneks suvi alles algas ja tegemisi jagub ka teistesse kuudesse. Meenutame siinkohal jaanikuus toimunut ja tutvustame heinakuus tulevaid üritusi.

11. juunil avasime Kunstitalis Muhu Muuseumi kunstikogu näituse. Huvilisi oli kohale tulnud hulgaliselt, mis oli väga tore, pakkusime kohvi ja torti. Näitus jääb avatuks **kuni 12. juulini**. Koolielusse sai üles fotonäitus sõprusvald „Utajärvi enne ja nüüd”. Järg lk 3.

Hellamaa jaanituli 2016: esineb läti ansambel „Sanaceji”.

Kalmer Saar

24. juunil sündis Teele Traumanni ja Mihkel Tüüri perre poeg **Oskar** Tüür.

25. juunil sündis Kätlin Keinasti ja Karl-Silver Pärisma perre tütar **Brite** Pärisma.

Muhu Kauniks 2016 värvikampaania

Nagu mitmel eelneval aastal, nii ka käesoleval aastal korraldab Muhu Vallavalitsus koostöös Akzo Nobel Baltics AS-ga värvikampaania MUHU KAUNIKS 2016. Kampaania raames on vallakodanikel võimalik osta SADOLIN; PINOTEX ja HAMMERITE värvivärve ja puidukaitsevahendeid jaehinnast 20%-se allahindlusega.

Allahindlus kehtib ainult Muhu Vallavalitsuse poolt registreeritud avalduse (originaal) ja värvipassi ettenäitamisel perioodil 1. juuli kuni 16. september 2016. a. Soodushinnaga värve ja puidukaitsevahendeid saab osta ehitusmaterjalide kauplusest Orissaares, Kuivastu mnt 3 (KELLAMÄE OÜ), tel. 4545 600.

Loomaarest Margit Pitk

alustab vastuvõtte alates 3. augustist 2016 igal kolmapäeval kell 9.00 - 12.00 lasteaias, kus varem võttis laste Silvi Jürjestaust. Vastuvõtu ajal on võimalik vaksineerida kasse ja koeri, eelkõige marutaudi vastu. See on kohustuslik kõigile looma-omanikele ja võimalik saada tasuta. Kompleksvaksiniinde kulud tuleb kanda loomaomanikul endal.

Samuti on võimalik kasse ja koeri kiibistada. Erisoovidest (puugi- ja kirburohud jmt) palun enne vastu-võtupäeva teada anda telefonil 529 4469.

Hoidke oma lemmikuid ja ärge laske nende arvukusel üle pea kasvada.

Veebilehelt www.loke.ee leiab teavet loodussõbralikust jäätmekäitlusest.

Vallavalitsuse istungitelt

1. juuni

Kinnitati 2015. a Hajaasustuse programmist rahastatav projekt (Kallaste k Lõhmuse t puurkaevu rajamine).

Kinnitati "Maasi jäätmejaamas elanikkonnalt 2016. a kogutud ohtlike jäätmete äravedu ja käitlemine" edukas pakkumus: AS Epler & Lorena.

Kinnitati perearstikeskuse rekonstrueerimise projekteerimistööde hange tulemused: edukas pakkumus Kuubik Projekt OÜ.

Otsustati muuta Igaküla Koguva karjääri mü sihtotstarve 75% määrtõstusmaad ja 25% maatulundusmaad (mtm); tühistati vallavalitsuse korraldus nr 102, 27.4.2016.

Otsustati jagada Tamse k Kivimäe: Meremaja (20% ärimaa, 80% elumaa) ja Kivimäe (mtm).

Väljastati projekteerimistingimused Suuremõisa k Mulgu mü elamu ehitamiseks.

Väljastati ehitusluba:

- Linnuse k Tiigi mü puurkaevu rajamiseks;
- Simisti k Vana-Tähvena mü puurkaevu rajamiseks;
- Oina k Kästiki mü elamu ja sauna ehitamiseks.

Kinnitati sotsiaalkomisjoni otsused. Kehtestati Muhu Turismiinfopunktis müüdavate valla sümbolika kaupade hinnad.

10. juuni

Kinnitati ürituse "Saarte jahimeeste 26. kokkutulek" toimumine Koguva k Vanatoa turismitalus 1.-3. juulil, ürituse korraldaja MTÜ Muhu Jahiselts.

Kinnitati ürituse "XX Rahvusvaheline Muhu Tulevikumuusika Festival JUU JÄÄB" toimumine 28. juunist 3. juulini, korraldaja Eesti Saarte Kultuuriühendus MTÜ.

Otsustati toetada lapse osalemist MTÜ Leisi Spordiselts jalgpalli tree-

ningutel juunist detsembrini 2016.

Otsustati maksta toetust Orissaares toimuva klassikalise laulu konkurssifestivali "Võluhää 2016" korraldamiseks.

Kinnitati Muhu valla õppestipendiumite saajad vastavalt stipendiumikomisjoni ettepanekule.

Otsustati korraldada alla lihthanke piirmäära jääv hange Muhu valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviija leidmiseks.

Otsustati korraldada lihthange "Päelda kruusakarjääri korrastamine".

Otsustati eraldada vahendeid reservfondist Kunstitali ühendamiseks muuseumi Tooma talu elektrisüsteemiga.

Vaadati läbi volikogule esitatavad materjalid.

15. juuni

Kinnitati Muhu valla õppestipendium "Põhikooli kiitusega lõpetaja" (Kristiina Veskimeister).

Otsustati väljastada reklaamipaigaldamise luba:

- OÜ-le Vanatoa Turismitalu 6x10 m paigaldamiseks Kuivastu-Kuressaare mnt äärde Sarapuu kinnistule Linnuse k. Reklaami eksponeeritakse 1.7.-31.12.2016;
- OÜ-le Prisma Net 12,6 m2 reklaami paigaldamiseks Kuivastu-Kuressaare mnt äärde Liiva k 15.6.-26.6.2016.

Väljastati ehitusluba:

- Simisti k Haukaküüde mü puurkaevu rajamiseks,
- Kapi k Pihla mü elamu ehitamiseks.

21. juuni

Kinnitati sotsiaalkomisjoni otsus. Tehti parandus vallavalitsuse 25.11.1999 korralduses nr 9 "Soonda küla Vana-Nuka maaüksuse tagastamine".

Eraldati toetused külaelanike seltsitegevusele ja külade arendamisele (EAL-s registreeritud rahvasprindi etappidel osalemine, rallivõistlustel osalemine, XIV Jaaniturniiri võrkpallis korraldamine, vaipade näituse "Triibuline Muhu" korraldamine, Külasepa küla 8. laulu- ja tantsupäeva korraldamine, kangatrüki-päeva korraldamine Piiri Taaskasutuskeskuses, Kuivastu k kokkutuleku korraldamine, Väikese videvikukontserdi korraldamine).

Muhu valla üldplaneeringu koostamiseks moodustati tööühmad (ehitusküsimused, teed ja tehnovõrgud, maakasutuste kavandamine, matkarajad ja puhkealad).

Väljastati projekteerimistingimused: - Lõetsa k Vanapere mü elamu ehitamiseks,

- Nõmmküla Heina mü elamu ehitamiseks,

- Lehtmetsa k Kuti mü kuuri ehitamiseks.

Kooskõlastati puurkaevu asukoht

kaalutusotsuses toodud tingimustel:

- Pädaste k Mäe mü,

- Külasepa k Ado-Jüri mü.

Väljastati ehitusluba Nõmmküla Oliveri mü puurkaevu rajamiseks.

Volikogu 15. juuni istungi päevakorrast:

- Kompromissettepaneku kinnitamine haldusasjas nr 3-08-2327

- 2015. a majandusaasta aruande kinnitamine

- Muhu valla soojusmajanduse arengukava kinnitamine

- Saare maakonnaplaneeringu kooskõlastamine

- Hoonestusõiguse seadmine

- Katastriüksuse jagamine

- Maalinna projektis osalemise omafinantseeringu kinnitamine

- Informatsioonid.

Eterniidi kogumine Maasi jäätmejaamas

Maasi jäätmejaamas võetakse alates 18. juulist Muhu vallas elavatele eraisikutelt tasuta vastu eterniidijäätmeid. Eterniidi tasuta kogumine toimub SA Keskkonnanvesteeringute Keskuse toetuse abil ja kestab kuni kavandatud kogumismahu täitumiseni.

Eterniidi tasuta äraandmiseks tuleb jäätmete omanikul eelnevalt hankida Muhu Vallavalitsuse kooskõlastus, selle puudumisel võetakse eterniit vastu hinnakirja kohaselt vastuvõttasuga 153 eurot/tonn.

Kooskõlastust saab küsida alates 18. juulist telefonil 4530 675 või meiliaadressil arvo.vaga@muhi.ee, selleks tuleb esitada oma nimi, isikukood, elukoht, telefoninumber ning andmed eterniidijäätmete koguse ja päritolu kohta.

Eterniidikoguse arvestamisel on abiks vastav juhend, mis on kättesaadav valla kodulehel www.muhi.ee

Muhu Vallavalitsusel on õigus vastavat kooskõlastust mitte anda, kui eterniidi kavandatud kogumismahd on täis või kui tekib kahtlus, et konkreetsel juhul lasub eterniidijäätmete käitlemise kohustus ettevõtte või väljaspool Muhu valda elukohta omaval eraisikul. Vajadusel võidakse panna taotlus ka nn ootejärjekorda, mille korral antakse kooskõlastus hiljem, kui järelejäanud kavandatud kogumismahd seda võimaldab. Et tasuta äraandmisvõimalusest saaks osa võimalikult suur hulk inimesi, on valla õigus anda eelisjärjekorras kooskõlastus väikes- te eterniidikoguste toomisele.

Kooskõlastust saadetakse jäätmejaama automaatselt, eraldi tõendit

digitaalselt või paberkuul vallavalitsusest hankima ei pea.

Jäätmejaamas kontrollitakse kooskõlastust isikut tõendava dokumendi alusel. Kui eterniidi tooja ei ole kooskõlastusel märgitud isik, kontrollitakse eterniidi päritolu kooskõlastusel esitatud telefoninumbri. Eterniidi tooja kinnitab selle üleandmist oma allkirjaga.

Eterniidijäätmeid saab tuua Maasi jäätmejaama tavapäraselt lahtiolekuaegadel E, K, L 9.00-17.00, välja arvatud juhul, kui eterniidi kogumiseks kasutatavad konteinerid on parajasti täis. Seetõttu tuleb vahetult enne eterniidijäätmete toomist kindlasti teavitada ka Maasi jäätmejaama telefonil 5326 4525. Kooskõlastuse või isikut tõendava dokumendi puu-

Järg lk 3.

Jaanikuu ja heinakuu Muhu Muuseumis

Algus lk 1.

23. juunil tantsis Tooma õuel Läti rahvatantsugrupp „Sanaceji.” Ilm oli ilus, tantsud kenad ja hoogsad. Õhtul võis nende tantsimist näha ka Hellamaa jaanitulel. 29. juunil avasime Hellamaa Külakeskuses näituse „Saksa usust vene usku.” Näituse avamisest sai osa palju huvilisi. Peeti sisukaid ja kauneid kõnesid.

2. juulil toimus Koguvas muuseumi alal muhupäraste toodete laat „Meite Muhu mant”. Kohal oli üle 20 müüja. Külatajaid oli palju ja kõigil oli võimalik suhelda otse muhupäraste toodete tegijatega. Ühe meelelahutuse osana oli muhupäraste rannarõivaste demonst-

ratsioon. Šõu oli vinge ja meeleolukas, kus rahva hääletuse tulemusena valiti parimaks rannarõivaks Muhu Muuseumi meeste komplekt, mida esitles muuseumi juhataja Meelis Mereäär. Kostüümi disainis Mai Meriste, õmbles Aili Heinat ja maasikad tikkis Anu Kabur. Kõik komplektid olid väga lahedad ja näitasid, et Muhu naistel ei jää midagi tegemata ja ideedest puudust ei tule. Peale rahva lemmiku valimist esines rahvatantsugrupp „Helgerid”. Muhu Muuseum soovib tänada kõiki ajaosalisi ja Muhu Vallavalitsust.

9. juulil saab Koguvas Tooma õuel vaadata Tornime näitetrupi etendust „Oh seda elu”, pileti

hinnad 3 ja 5 eurot. Etenduse sisust: Kellele meist ei oleks armsaks saanud ja korduvalt vaadatud ning loetud lugu vigastest pruutidest. Etenduse humoorikas käik ja toredad tegelaskujud annavad tänapäevases võtmes edasi loo Viljandi naiste kosjaskäigust Saaremaa poissmeestele. Millised üllatused neid ees ootavad ja kuidas kõik kulgeb, seda kae oma silmaga!

16. juulil avame Kunstitalis Urmas Viigi näituse. Täpsem info näituse kohta juba mõne aja pärast. Jätakuvalt tegeleme aktiivselt meile külla tulevate turistide ja gruppidega.

Taaskord väike eelinfo, mis tulemas ja seda augustis. 4.-7. augustini viime läbi pärimuspäevad. 4. augustil toimub villapäev, 5. augustil niidupäev, 6. augustil siilikupäev, kuhu ootame kõiki näitama oma siilikut. Võta kaasa või pane selga. 7. augustil toimub kohvikupäev. Täpsem teave juba õige pea Muhu Muuseumi kodulehel, *facebooki* lehel ja kuulutustena infotahvlitel.

Suvisel ajal on Muhu Muuseum avatud iga päev kl 9–18.

Kunstitalis saab vaadata Muhu Muuseumi kunstikogu näitust ja külastada väikest suveniiri poodi. Avatud iga päev kl 10–18.

Tervitustega,

Siret Jõelett

Muhu Muuseumi tegevusjuht

Põhikooli juubeli
jälgedes: mis õieti juhtus
40 aastat tagasi?

Muhu Põhikooli pikaagegne direktor Senta Room: “See oli üks imelik lugu. Nii Piiri kui Hellamaa direktorid olid seda meelt, et neid koole tuleb säilitada. Kõik Muhu 8-kl. kooli nimele tulnud kirjadki jäid vastu võtmata. 25. augustil 1976 aga anti käsk, et Piiri kool peab Liivale kolima. Seal olid kooliruumid ootel, ülal asus lasteaiad, all algkool. Piiril olid kõik klassiruumid just värskest remonditud, värvitud, kõik olid valmis seal jätkama. Midagi ei aidanud, kolisime Piirilt asjad Liivale, lapsevanemad aitasid. Õpetajate kaader läks üle Liiva kooli. Suurem pahandus tuli kahe aasta pärast, kui ka Hellamaa kool pidi osaliselt lõpetama - siis jäi õpetajaid üle. Muidugi oli probleeme 35 aasta jooksul teisis, kuid need leidsid leebema lahenduse. Kui Eesti sai iseseisvaks, tuli palju projekte ja ma soosisin igati, et õpetajad ja õpilased saaksid näha, kuidas elatakse mujal maailmas.

Nüüd on sellest uuest algusest 40 aastat möödas: osalesin tänavugi südamlikul ja toredal aktusel, kus sain ka sõna. Juubeliüritusel oli inimesi siiski vähe, kõik oli mahutatud reedesele päevale just enne jaaniaega ja ega töölt tulijatel olnud lihtne kella kolmeks koolimajja jõuda. Õhtusele prallele ma ei läinud, aga ansambel oli hea ja pidu kuuldavasti tore. Läti sõbrad tulid õhtul minu juurde veel jutut ajama.” Küsis **Anu Pallas**

Muhupäraste rannarõivaste demonstratsioon. Ees rahva lemmik.

Kalmer Saar

Eterniidi kogumine Maasi jäätmejaamas

Algus lk 2.

dumisel või konteinerite ületäitumisega seotud takistuste korral on Maasi jäätmejaamal õigus eterniiti mitte vastu võtta kuni vastava puuduse kõrvaldamiseni.

Transporditeenust Maasi jäätmejaam ei paku, samuti tuleb toojal ise eterniit käsitsi kogumiskonteineritesse maha laadida või korraldada vastava töstetehnika olemasolu ja kasutamine. Eterniiditahvlite käsitsi mahalaadimise korral peab nende tooja seega abitööjõu ise kaasa võtma.

NB! Eterniit sisaldab tervisele väga ohtlikku asbestikiudu, mistõttu tuleb vältida eterniidi purunemist peale ja mahalaadimisel ning kasutada hingamisteede kaitseks respiraatorit. Eterniidi mahalaadimise kohta jäätmejaamas leiab täiendavat infot valla kodulehel toodud juhendist.

Eterniidijäätmete tasuta äraandmiseks tuleb seega jäätmevaldajal läbi viia järgnevad tegevused vastavas järjekorras:

- eterniidikoguse väljaselgitamine;
- Muhu valla koostööstuse küsimine ja saamine;
- Maasi jäätmejaama teavitamine eterniidi toomisest;
- eterniidi pealelaadimine ja transport jäätmejaama;
- isikut tõendava dokumendi esitamine ja eterniidi kaalumise autokaalul, üleandmise kinnitamine allkirjaga;
- eterniidi mahalaadimine konteinerisse.

Küsimuste korral võtta ühendust Maasi Jäätmehoolduse OÜ-ga tel. 53 480 250.

EKL Muhu Kunstitalu Nõmmküla Uietalul

tutvustab oma välisresidentidele jõudumööda saart ja kunstikäsitöömeistrite tööd. Ehk on Muhu rahval huvi ka meie tegemiste vastu

KUNSTIRESIDENDID: 17.6.-17.7. Jessica Caponigro (keskkonnamuuseum; USA), Kristina Paabus (kunstnik, õppejõud), 19.7. - 20.8. Hiroko Tsuchimoto (performanskunstnik, Jp), 1.8. - 31.8. Aureelia Mitt (maalija, GB).

RAHVUSVAHELINE GRAAFIKANÄDAL MUHU PRINT 2016 **18.-23. juulil**. Korraldaja Eesti Vabagraafikute Ühendus, osalevad 22 professionaalset graafikut meilt ja mujalt. Avatud uste päev ja lõpupidu 22. juulil.

Festival Tulevik-Horisont (Future-Horizon) on iga aasta Muhu Kunstitalus toimuv rahvusvaheline ühisnäitus vastavalt valitavale kontseptsioonile, milleks tänavu on teemad “KUNSTNIKELT LASTELE” ning “KUNST JA ENERGIA”.

“Kunstnikelt lastele” koondab mitmete autorite ja kunstikeskuste uusi lastesõbralikke kultuuriobjekte, tulevaste projektide ideid ja teostusi. Kureerib Tiit Rebane. Osalejad: Jana Wiebe (GER), Alisa Jakobi, Rait Rosin, Mira Heija (FI), Marget Taffel, Tiit Rebane jt.

“Kunst ja energia” on alateema, mis ühendab kunstiga väikemajapidamisekselt lähtepositsioonilt tulenevaid alternatiivenergia lahendusi. Projekti eesmärk on arendada ja propageerida uusi, kättesaadavaid ning sõltumatuid energiatootmise meetodeid. Kureerib Karl-Kristjan Nagel. Osalejad: Tallinna Polütehnikumi tudengid, kunstnikud Meelend Sepp, Taave Tuutma, Paulo Ramos (Portugal).

2016. aastal on Muhu A.I. Kunstitalu festivali peatõrk augustis Kuressaare Raegalerii Kultuurikeskuse Saalis toimuval näitusel FUTU MUHU 2016, kuhu koondub ülevalde kõigist tänavustest projektidest.

Muhu Põhikooli lõpetasid:

Henri Kollo,
Sebastian Mikael
Magagni, Asko Väli,
Kelly-Ly Merkulova,
Ives Tammeaid,
Gariina Kudritskaja,
Kaire Looris, Kristiina
Veskimeister ja
Katarina Keerd.
Kristiina sai
lõputunnistuse
kiitusega.
Klassijuhatajad Tiina
Tuulmägi ja Siiri
Mereäär.
Ott Rebane

Olümpiaadid ja konkursid 2015-2016

Õpioskuste olümpiaad 7.10.
2015: Annabel Rebane, Allan Luup,
Helerin Soop, Kaur Aaso, Kristiina
Maria Huum 7.k.

Geograafia olümpiaad 11.12.
2015: 7. klass - Kaia Ligi 10.k.,
Kadri-Liis Kolk 17.k., Johanna Keerd
19.-20.k.; 8. klass - Maarjali Vaht
5.-6.k., Karoliine Kaljuste 17.k.,
Kadri Ligi 21.k.; 9. klass - **Kristiina
Veskimeister 2.k.**, Gariina Kudritskaja
6.k., Katarina Keerd 9.k.

Matemaatika olümpiaad 30.1.
2016: 4. klass - **Teele Tarvis 1.k.**,
Lauri Pehlak 10.-11.k.; 5. klass -
Susanna Sults 10.-11.k., Simone
Kikerist 24.k.; 6. klass - Annabel
Rebane 29.k.; 7. klass - **Kadri-Liis
Kolk 1.k.**, Miko Pärn 4.-5.k.,
Katariin Aer 18.k.; 8. klass - Karoliine
Kaljuste 5.-7.k., Ott Andero Oidekivi
9.-11.k., Oliver Luup 22.-
24.k.; 9. klass - **Gariina Kudritskaja
1.k.**, **Kaire Looris 3.-5.k.**,
Kristiina Veskimeister 3.-5.k.

Inglise keele võistlus Spelling Bee
jaan. 2016: 6. klass - Allan Luup,
Annabel Rebane; 7. klass - Erik

Lember, Miko Pärn.

Emakeele olümpiaad 29.1.2016:
7. klass - **Kadri-Liis Kolk 1.k.**, Kaia
Ligi 8.k., Miko Pärn 13.k., Katariin
Aer 16.k., Markus Andero Grubnik
21.k.; 8. klass - Karoliine Kaljuste
4.k., Maarjali Vaht 6.k., Kadri Ligi
7.k., Ott Andero Oidekivi 11.k.,
Elluli Saat 19.-20.k.; 9. klass - **Kaire
Looris 1.k.**, Kristiina Veskimeister
8.-9.k., Katarina Keerd 17.-18.k.

Bioloogia olümpiaad 6.2.2016:
6. klass - Kaur Aaso 12.k.; 7. klass -
Kaia Ligi 16.-17.k., Johanna Keerd
16.-17.k., Aimar Äkke 26.k.; 8. klass -
Kadri Ligi 9.-10.k., Maarjali Vaht
12.k., Karoliine Kaljuste 14.-17.k.;
9. klass - Kaire Looris 4.-5.k., Katarina
Keerd 8.-9.k.

Ajaloo olümpiaad 13.2.2016: 6.
klass - Annabel Rebane 6.-8.k.; 7.
klass - **Kadri-Liis Kolk 2.-4.k.**, Katariin
Aer 13.k.; 9. klass - Katarina
Keerd 4.k., Kaire Looris 8.k.

Lingvistika olümpiaad 13.2.
2016: 8. klass - Karoliine Kaljuste
73.k., Kadri Ligi 129.k.; 9. klass -
Kristiina Veskimeister 80.k., Gariina

Kudritskaja 111.k.; Kaire Looris
141.k.; Katarina Keerd 147.k.

Nuputa maakondlik voor 17.2.
2016: 5.-6. klassi võistkond: Simone
Kikerist, Kendro Veskimeister, Annabel
Rebane, Helerin Soop 4.k.; 7.
klassi võistkond: **Kadri-Liis Kolk,**
Miko Pärn, Johanna Keerd 2.k.; Katariin
Aer, Markus Andero Grubnik, Andrus Peegel 6.-8.k.

Inglise keele olümpiaad (6.-9.
kl) 26.2.2016: 8. klass **Karoliine
Kaljuste 3.k.**, Ott Andero Oidekivi
4.k., Kadri Ligi 6.k.; 9. klass - **Sebastian
Mikael Magagni 2.k.**, Kaire
Looris 17.k.

Füüsika olümpiaad 27.2.2016:
Gariina Kudritskaja 2.k.

Pranglimine 6.4.2016: 6. klass -
Annabel Rebane 3.k., Allan Luup
10.k.; 7. klass - **Kadri-Liis Kolk
4.k.**; 8. klass - Ott Andero Oidekivi
6.k.; 9. klass - **Kristiina Veskimeister
2.k.**; **Kaire Looris 3.k.**, Gariina
Kudritskaja 8.k.

Algklasside näitemängupäev
19.4.2016 - algkl. näitering "Levi
ei ole" laureaat

Vabariiklikud olümpiaadid, võistlused:

Emakeele olümpiaad: Kaire Looris
23.k.

Nuputa 2016: 7.kl. võistkond:
Kadri-Liis Kolk. Johanna Keerd,
Miko Pärn 21.k.

Eesti Mõttespordiliidu olümpiaad:
nov. 2015 - aprill 2016

Algkool kabe - (Mihkel Auväär,
Iris Sepping, Andrus Jõelet, Lauri
Pehlak, Roosi Pehlak) 4.k. (31 kooli)

Algkool male - (Mihkel Auväär,
Andrus Jõelet, Lauri Pehlak) 6.k.
(32 kooli)

Põhikool kabe - (Gariina Kudritskaja,
Miko Pärn, Oliver Luup, Ott
Andero Oidekivi) 9.k. (37 kooli)

Põhikool male - (Miko Pärn,
Johanna Keerd, Oliver Luup, Gariina
Kudritskaja, Ivar Äkke) 6.k. (33
kooli)

Kaire Loorise uurimustöö „Nime-
de muutumine Eesti algupärase
lastekirjanduses“ pääses teadusfesti-
vali finaali (poster-ettekannet).

Ülevaate koostas **Ulvi Kipper**

Täiskasvanute Gümnaasium pakub erinevaid õppimisvõimalusi

Kuressaare Täiskasvanute Gümnaasium (KTG) on ainus mittestatistionaarse õppega üldhariduskool (7.-12.kl) Saaremaal. Kooli motoks on JULGE ÕPPIDA! Statistika näitab, et Saare maakonnas on põhiharidusega ja sellest madalama haridusega inimeste arv küllalt suur. Mida aeg edasi, seda suuremaid piiranguid madal haridustase edaspidisteks valikuteks seab. Sageli lükatakse katkenud haridustee jätkamine tulevikku just julguse puudumise või teadmatuse tõttu.

Kes on oodatud õppima KTG-sse?

Mingeid piiranguid täiskasvanute gümnaasium õppida soovijatele ei sea, v.a põhikooliosa vanusepiirang

17 eluaastat. Samas on võimalik vajadusel jätkata meil ka põhikooli-õpinguid nooremal vanuserühmal, kui õppijal on Rajaleidjast saadud vastav õppenõustamiskomisjoni nõusolek.

Täiskasvanute gümnaasiumis õpid koos nii 17- kui 57-aastased. Õppimine meie koolis on tasuta.

Tasulised on ainult teistest koolidest meie kooli *õpiabiosakonnast* lisatud de võtvate õpilaste tunnid.

Milliseid õppevorme kool pakub?

Üldharidusosakonnas on võimalik õppida **päevases õppes** (2-3 päeva nädalas), **õhtuses õppes** (2-3 õhtut nädalas), **e-õppes** (2 päeva kuus või vastavalt kokkuleppele). Võimalik

on õppida ka **üksikaine õppijana**, st et valitakse kas ainult riigieksamiajavad või tehakse muu valik vastavalt vajadusele. Kooli õppetöö korraldus on väga paindlik ja arvestab õppijate individuaalsust.

Samuti kehtib meie koolis VÕTA, see tähendab varasemate õpingute ja töökogemuste arvestamine. VÕTA võimaldab arvestada:

- varemsooritatud õpinguid;
- täienduskoolituses või iseseisvalt õpitut;

- töökogemuse kaudu omandatud teadmisi ja oskusi.

VÕTA on kasulik neile, kes soovivad jätkata oma poolelijäänud õpinguid ning kellel on olemas varasemad täienduskoolitustest, töö- ja muudest

kogemustest saadud teadmised ja oskused. Seda kõike saame arvestada õppijate vastuvõtmisel kooli, et vältida juba õpitu taasõppimist (välismaal saadud keeleoskus jms).

Milliseid valikaineid pakub KTG õppekava?

KTG-s on võimalik õppida ettevõtlust, majandust, arvutiõpetust, usundiõpetust, giidindust, merendust. Igal aastal püüame valikainete valikut uuendada vastavalt nõudlusele. Lisaks on meie koolis võimalik omandada **madruse kutsetunnistus**. Uuendatud madruseõppe õppekava sisaldab ka väikelaevaluhtimise osa.

Mida kujutab KTG täiendõppeosakond?

Jätkub lk 5.

Vana saarepuu mälestuseks

Aastasadu on tallatud radu
kiriku juurde ja saare manu,
mis ilmatu jäme ja pikk -
just nagu igavik.

Kord olid sa sirge kui sõdur,
lõpuks ajast puretud, jändrik ja
põdur.

Mida kõike küll oled sa näind -
meie elu sinu kõrval tühine näib.

Ümber nälga ja sõdu sa nägid,
nägid, kuis vahetus võim ja vägi...
Nägid, kuis maamees mõisniku ees
pidi koogutama ja andma teed...
Nägid, kuis kirikust armunud

paarid
väljusid õnnes juba ammust saati,
kuis pisaraid pühkides kurval
meel
saadeti kadunud viimsele teele...

Sina seisid ja vaatasid pealt
tummalt, tuules õõtsutades vaid
pead -
ega viissada aastat ei ole nali
püsida püsti ja olla vali.

Ühel jõuluööl mürgeldas maru;
ulgus, lõhkus ja tuli su manu...
Kõigest väest püüdsid küll vastu
panna,
lõpuks pidid ikkagi alla andma.

Räntsatasid ohates maha
oksa laiali aia taga -

nüüd ligi pool tuhat aastat
su elu on ajalooks saamas...
Surnunagi meie seas lebasid,
sind käidi kaemas ja katsumas edasi,
kuni meestel tuli saagimistuju -
su okstest said vahvad kujud.

Sa nendena elad edasi,
rõõmustades meid sedasi...
Andsid endast kõik,
nüüd võid puhata sa.
Vana saarepuu,
sind tänan ja imetlen ma!

Leili Valdmets

Pildid: valdmets.ee/manu/

Muhu Lasteaia söögisaal valmis!

Käesoleva aasta juunikuus jõudis Muhu Lasteaia lõpule järjekordne remonditapp: endise köögiploki rekonstrueerimise tulemusena valmis söögisaal, kus kõik meie lapsed saavad edaspidi koos söömas käia, ja toidu vastuvõtmise ruum. Lisaks paigaldati ka ventilatsioonisüsteem.

Plaan amortiseerunud köök söögisaaliks ümber ehitada ja toitlustamine rühmaruumides lõpetada oli mõtetes juba umbes 3-4 aastat. Esimest korda taotleti ehitustöödeks rahastust paar aastat tagasi, kui Muhus valmis uus hooldekeskus ja alustati lasteaia

toitlustamist sealse köögi baasil. Paraku esimesel korral rahastust ei saadud. Teisel katsel, 2015. a sügisel, läks aga paremini ja Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus eraldas Regionaalsete investee-

REGIONAALARENGU TOETUSEKS

ringutoetuse andmise programmist Muhu lasteaia köögiploki rekonstrueerimiseks 32 000 eurot. Ehitustööd kestsid kaks kuud. Projekti kogumaksumuseks kujunes 41 638.80 eurot.

Projektiväliselt hangiti 2593 eurot maksnud söögisaali sisustus (OÜ Pixner) ja 5955 eurot maksnud köögitehnika ja kööginõu (OÜ Holdfast). Praeguseks on projekti järgsed tööd lõpetatud. Jäänud on veel kööginurga sisustamine, aga seegi saab juulikuul alguses tehtud.

Muhu Lasteaia poolt suured tänud ja pikad paid kõigile neile, kes meile nii ilusad ruumid tegid: EAS - rahastus, OÜ Colletter ja kõik alltöövõtjad - ehitustööd, OÜ Keskkonnaprojekt - omaniku-järelevalve, OÜ Pixner ja OÜ Holdfast - sisustus, ja Muhu vald - omafinantseering ja projekti-juhtimine.

Reet Hobuskoppel
Lasteaia direktor

Muhu I rahvusvaheline
vigursaaigimine,

millest võtsid osa nii Eesti, Läti kui Leedu puutõhuvilised ja -õpilased, sai teoks Muhu Katarina kiriku juures ja sellest kirjutasiid 6. juuni Meie Maa ja 7. juuni Saarte Hääl. Ürituse korraldas suvemuhulane, Rakvere ametikooli õpetaja Kaia Ljaš. 16 saagijat valmistas 18 skulptuuri. Kõik puuskulptuurid jäävad kiriku juurde terveks suveks. Materjal saadi saarepuust, mille torm kaks talve tagasi murdis.

Täiskasvanute gümnaasium...

Algus eelmisel lk.

Meie kooli täiendõppeosakonnas toimuvad erinevad tasuta ja tasulised kursused kõigile soovijatele üle Saaremaa.

Hästi on meil käima läinud eesti keele õpe muukeelsele elanikkonnale, samuti käiakse inglise, vene ja soome keele kursustel. Mitmed asutused on oma töötajatest moodustanud keeleõpperühmi ning meile võõrkeeli õppima saatnud. Samuti teeme koostööd töötukassaga ning viime läbi nende poolt rahastatud töötute koolitusi.

Täiendõppe osakonna alla kuulub ka **KTG KARJÄÄRIKOOL**, kuhu on oodatud enesetäiendamise eesmärgil erinevaid loenguid kuulama kõik soovijad üle Saaremaa. Vanusepiiranguid pole, praktika näitab, et enamus loengutel osalejad on vanuses 20-60 aastat.

Karjäärikooli loengutesarjas on esinejateks oma ala tuntud tegijad Saare maakonnast ja saarlased, kes mujal oma kutsumuse leidnud või julgenud elus ette võtta kannapöördeid. Loengud toimuvad iga kuu 2. esmaspäeval KTG koolitusklassis kell 18.00- 19.30. Täpsemat teavet loenguteemade kohta saate kooli kodulehelt. Kõik huvilised on teretulehelt! Eelregistreerimine pole kohustuslik, vaid soovituslik hiljemalt loengupäeva hommikuks aadressile sekretar@ktg.edu.ee.

Millal saab täiskasvanute gümnaasiumisse sisseastumisavaldusi tuua?

Täiskasvanute gümnaasiumi **üldharidusosakonda (7.-12. kl)** saab avaldusi täita **1. augustini 2016** elektrooniliselt kooli koduleheküljel. Alates 1. augustist kuni 25. augustini saab avaldusi täita ka KTG õppehoones, Garnisoni 16, kohapeal. Täpsemat teavet leiata kooli koduleheküljelt www.ktg.edu.ee või kirjutades aadressile kool@ktg.edu.ee.

Tere tulemast - olete oodatud!

Ly Kallas
KTG koolijuht-andragoog

Kallid raamatusõbrad,

olete kõik oodatud kohtuma ajakirjanikuja teletoiimetaja **Katrin Pautsiga** — raamatu „Politseiniku tütar“ autor räägib oma äsjailmunud raamatust ja tutvustab ka enne aasta lõppu ilmuvat järgmist raamatut, millel Muhuga tihedam side - juttu tuleb kohalikest paikadest.

Liiva Raamatukogus toimub üritus esialgse kokkuleppe kohaselt **27. juulil**; ürituse päeval on raamat kohapeal müügil kirjastuse hinnaga.

Kuupäeva ja kellaaja täpsustamiseks palun võtke alates 20. juulist ühendust raamatukogu telefonil 45 30 686, liivark@muhu.ee

Nägemiseni raamatukogus!

Erika Pints,

Liiva raamatukogu juhataja

Heinamaarjapäev Põide Maarja kirikus 10. juulil kl 13

Avasõnad, diakon Andi Angel. Maarjalaulude kontsert vanamuusikaansamblilt Tuli Taevast. Ülevaade Põide Maarja kiriku ja ordulinnuse ajaloost, ajaloolane Jaan Tamm.

14. juulil kell 21 Nautse Mihkli talu õuel C-JAMi ja Kristjan Kannukese leegitsev kontserttuur **PÕLEMINE**.

Juubelitest Hellamaa kirikus

Algus lk 1.

Andrei Hobustkoppeli vastu.

Korjandus läks seejärel nii hästi korda, et kirikule osteti plaanitud rohkemgi vajalikke asju: täielik preestri riietus, mis maksis 66-75 rbl, pühapilte 20-30 rbl eest, pörandavaip, mis maksis 10 rbl jm. Muuhulgas ka raamatuid ja ristikesi lastele jagamiseks. Preester pidi koostama ka raamatu, mis trükiti 1000 eksemplaris. Kokku saadi 173 rbl.

Kuigi 1898. aastal oli kirikut põhjalikult remonditud, tehti kirikus uuesti remont, mis maksis suhteliselt vähe, sest kiriku ametimehed löid ise käed külge. Võib arvata, et ka tänavune remont ei läinud rahaliselt väga kalliks, sest selle tegid kolmekesi ära Marko Reinvali, Anu Heinsalu ja Külli Ausmeel. Kirik nägi väga puhas ja pidulik välja.

1900. aastal remonditi ka koolimaja, kus toimus pidusöök nagu sel aastalgi. Remont, tösi küll, seisab alles ees. Hoolekogu rahadega korrustati 1900. aastal kiriku ümber kiviaeid ja pandi sellele uued raudväravad. Kirik kaunistati neidude punutud vanikutega.

Kirik ja kogudus said 1900. aastal hulga kingitusi: preester kinkis kaks pühapilti, Riia seminarist Herman Aav kirjutas oma isa mälestuseks

ikooni, mis paigutati altarilaua taha. Tallinna Vladimiri kirikust kingiti preestri riided, millised töi kohale Peterburi Vaimuliku Akadeemia üliõpilane Vassili Ristkok. Riia Peeter Pauli Vennaste Selts saatis 250 raamatut.

Tänavu torkas silma see, et kogudus, mis 1900. aastaga võrreldes on imetilluke, tegi ise väga paljudele kohaletulnutele kingitusi. Võrdluseks: 1900. aastal oli koguduse hingekirjas 2730 inimest, tänavu 76.

1900. aasta pidustused algasid koguõise teenistusega, kus teenisid külla kutsutud Saaremaa preestrid. Osavõtjaid olnud 200 ringis ja 52 said ka armulauda. Võimalik, et armulaua osalisi oli ka sel aastal samas suurusjärgus, kuid kui 1900. aastal oli põhirõhk vaimulikul osal, siis tänavu domineeris paratamatult ilmalik osa.

Hommikul kell 9 löödi suurt kella veepühitsemise alguses ja sellele järgnes liturgia. Teenisid praost Rehemaa, preestrid Allik, Klaas Tornimäelt, Samon Leisist, Antson Laimjalast. Altaris seisisid preestrid Bobkovski, Pokrovski, Troitski. Bobkovski pidas ka jutluse Peetrusest ja Paulusest.

1900. aastal on eraldi ära mainitud kaunis koorilaul. Tol korral

laulis Hellamaa õpilaste koor. Ka sel aastal oli koorilaul Marina Treima juhatusel tõeliselt nauditav, kuigi lauljate hulgas seekord muhulas ei olnud.

Jutluse Hellamaa kogudusest ja tema ajaloost pidas koguduse 50. juubelil ka preester Allik. See kõne oli trükitud ja ilmus pealkirja all „Tähtjas päev“. Pärast liturgiat toimus ristikäik surnuaiale, milles osales 1000-pealine rahvahulk. Tagasi kirikusse jõudes pidas jutluse endine Hellamaa ja selleaegne Mõnnuste preester Troitski. Kuigi Allik ise armastas pikki jutlusi, oli Troitski oma ka Alliku meelest liiga pikk, sest pärast seda algas veel palveteenistus, mille järel pidasid jutluse veel Samon ja Rehemaa. Pärast teenistust algas lastepüha, mida peeti praegusel spordi- ja piduplat-sil. Loeti ette tervitustelegrammid endiselt preestrilt Rajevskilt, rahvakoolide inspektorilt jt tähtsatelt meestelt.

1950. aastal kavandas uus preester Tamm samuti suuremaid pidustusi. Kuid kuna tegemist oli kõige pimedama stalinismiajaga, siis lükati pidustused edasi. Koguduse aastapäeva tähistasid aga tema liikmed eesotsas Timotheus Grünt-haliga paguluses.

Eda Maripuu

Pakett + telefon

Kingituseks aktiivsusmonitor

SHINE

coolpad

Diil 5,50 + Coolpad Porto S

975 €/kuus

Liigumel! Muhu Pullu turniir ja Rio olümpia on mõlemad head eesmärgid

diil.ee

Lõunaranna sadamas võtsid suvenaabrid 11. juunil mõõtu (vt ka 10. juuni Saarte Hääl ja 13. juuni Meie Maa). Muhulasi esindas laulukoor Leena Pegli juhatusel, võistlema olid nad kutsunud Valjala segakoori Waldia (dirigent Inga Rand). Solistidena tegid kaasa Kristjan Kasearu ja Gerli Padar. ETV ekraanile jõuab muhulaste-saarlaste saade 16. juulil.

Kalmer Saar

Muhu Muuseumi juhataja avaldab kiitust oma töötajatele:

Eda Maripuule uurimistöö eest näituste "Muhu leiutajad" ja "Saksa usust vene usku" koostamisel, **Mai Meristele** näituse "Saksa usust vene usku" kujundamise ning muhupäraste rannarõivastekavandamise eest, **Siret Jõelet** – laada "Meite Muhu mant" korraldamise eest, **Lilja Heapost** – muuseumi parkla hoonete heakorra eest, **Rutt Veskimäe** – kõrgetasemeliste giiditouride eest, **Janne Pranstibel** – abi eest moedemonstratsiooni läbiviimisel, **Johanna-Elisabeth Tärno** – hea klienditeeninduse eest, **Jüri Ling** – muuseumimeene kavandamise ja valmistamise eest, **Saskia Lillepuu** – hea klienditeeninduse eest, **Kirsten Lillepuu** – Muhu Muuseumi kunstikogu näituse kujundamise eest, **Janno Tamm** – näituse "Elav Läänemeri" tehnilise lahenduse eest, lisatööde eest parklas ja hea töö eest laadaplatsil. Muuseumi töötajad on täitnud oma ülesandeid väga hästi ja entusiasmiga.

Meelis Mereäär, Muhu Muuseumi juhataja

"HUBA - HEA KOHVI TUBA"

Liival avatud suvel iga päev umbes kella 10:00-st arvatavasti 18:00-ni. Tegemist on kohvi- ja mahetoodete poega, mille kandvaks ideeks: Ära mürgita ennast ega Muhumaad!

Head metsaomanikud! Kõigil metsaomanikel on võimalus saada atesteeritud metsakonsulendilt kuni 15 tundi nõustamist aastas riigi kulul. Küsi lisainfot ja nõustamist MTÜ Saaremaa Metsaühingust!

Tel. 5045 978 (üld) või 5305 9455; 5341 2480 (juhatuse liikmed)

Soovid osta - müüa kinnisvara või vajad hüva nõu?

Võta ühendust: **Lauri Kolk**

Tel: +372 5191 2950,

lauri@adrem.ee

www.adrem.ee

Kõige ülevaatlikum info Muhumaa kinnisvarast! Adrem Kinnisvara tegutseb Saare maakonna kinnisvaraga juba aastast 2002!

Käitu ohutult äikese ajal

Mahakukkunud liinidest tuleb hoida eemale ja teatada rikke telefonil 1343, elektroonikaseadmed tasub vooluvõrgust eemaldada. Äikesest kui vääramatust loodusjõust tekitatud seadmehajusid ei hüvitata, seetõttu tasub appi võtta ennetusmeetmed.

- Ühenda elektroonikaseadmed vooluvõrgust lahti.
 - Vajadusel hangi kaitseseadmed.
 - Kontrolli üle hoone piksekaitse.
 - Hoida mahakukkunud elektriliinist nii kaugele kui võimalik – vähemalt 8 meetri kaugusele.
- Mahakukkunud juhe võib olla pinge all ja seetõttu tuleb sellest eemalduda näiteks kokkusurutud jalgadega väikeste hüpetega hüpates või jalgu vastu maapinda libistades. Nii väldid sammupinget, mis tekib kahel jalal astudes juhul, kui juhtmes on elektrivool.

- Teata purunenud elektriliinidest rikketelefonil 1343. Kui on tekkinud kannatanuid, tuleb helistada kiiremas korras numbril 112.

* **Tõnise Galeriis Paenasel** avatud **Lembit Michelsoni** fotonäitus meie pärandkultuurist.

Collester OÜ

Tehnoülevaatus

Teostame ka TRAKTORITE ülevaatus!

Tulekustuti taatlemine ja müük

Autoremont

Kere, veermiku ja mootori remont

- Varuosade tellimine
- Sildade reguleerimine
- Rehvitööd
- Piduristend
- Heitgaaside mõõtmine
- Kerevenituspink
- Diagnostika
- Klaaside vahetus

52 737 75 –

alan@collester.ee

Ehitusteenused

Ekskavaator-laaduri teenus

Uus JCB 4CX + erinevad kaevetopad

Transport (kraana + kallur)

Minitraktori teenus

Avant 520 + erinevad agregaadid

Mulla, killustiku ja liiva müük

50 675 02 -

paavo@collester.ee

Kohapeal valik Energizer, Centra (Exide) ja AD (Bosch) akusid, AD akudel hetkel 3a garantii.

Asume Soonda külas vanas laudakompleksis.

Küttepuid:

- Müüme 3-meetrist küttepuid, hind alates 18 eur/ruum koos kojutoomisega
- Lõhutud küttepuid alates 28 eur/ruum koos kojutoomisega (lehtpuusegu).
- Kõik halupuud on enne lõhkumist aasta kuivanud ja niiskusesisaldus alla 20%.
- Eraldi saada ka kase-, tamme- ja saarehalud.
- Pakume kompleksiga küttepuid saagimis- ja lõhkumisteenust.
- Võimalus tasuda järeilmaksuga.

Saematerjal:

- Pakume kuiva servamata lepa- ja männilauda, hind alates 0,50 jm.
- Prussid: 5x10; 5x15; 5x20 ja 5x25 cm pikkuses 3 ja 4,3 meetrit, hind alates 1,30 jm (jooksev m).
- Müüme ka saetud poolpalki kuuride ja aiamajade ehituseks.

Muld:

- Müüme huumuserikast sõelutud mulda haljastuseks 10 eur/tonn
- Sõelutud muld täiteks (sisaldab kuni 1,2 cm läbimõõduga kivi) 5 eur/tonn.
- Saadaval erineva fraktsiooniga killustik, liiv ja kruus.

Teostame:

- Settekaevude tühjendust, teede ja väljakute ehitust, kiviaedade ladumist.

Tehnika:

- Roomikekskavaator, kopplaadur, kallur, metsa- ja põllumajandustehnika ning palju erinevaid seadmeid.

- Uudisena on meie masinapargis nüüd ka Mini-Rullonpress, millega on võimalik teha nii heina kui silo. Rulli mõõdud 57 x 60 cm, kaal kuni 30 kg, silo kuni 50 kg.

Info ja tellimine: 50 97 679 või

53 00 25 20. Vaata ka www.muhuvarahaldus.ee

24. juulil toimub üle-eestiline avatud talude päev, ettevõtetega saab tutvuda veebikaardi vahendusel www.avatudtalud.ee

1. juunist - 31. augustini on
vallamaja avatud

E - K 8.30-17

N 8.30-18

R 8.30-16

lõuna 12.30-13.

Muhu Turismiinfopunkt
on Liival avatud 13. juuni –
21. august 2016 iga päev
10.00-18.00.

AKUSTILINE KONTSERT
sumedas suveõhtus

OTT LEPLAND & BÄND

02.08 - NEEME restoran Ruhe / kell 20.00
03.08 - MUHU Muusikatalu / kell 20.00
04.08 - HIIUMAA Orjaku sadam / kell 20.00

Piletid müügil **PILETILEVIS** ja kohapeal.

Ruhes ja Orjaku toimuvad vihma
korral kontserdid katuse all.

Kirikuteated

EELK Muhu kogudus

Jumalateenistused toimuvad
pühapäeviti kell 10 Muhu
Katariina kirikus, kui ei ole
teatud teisiti.

Koguduse hooldajaõpetaja
Hannes Nelis, tel 529 1881
hannes.nelis@eelk.ee

EAÕK

Rinsi Neitsi Maria Kaasani
Pühakuju kogudus

3. juulil kl 10 Jumalik liturgia.
Hellamaa Peetruse ja Pauluse
kogudus

30. juulil kl 10 Jumalik liturgia.
Teenib preester Toivo Treima,
tel 5635 0051; toivo@eoc.ee

Mälestame kauaaegset Kesse saarevahti
URMAS VATTERIT
Südamlik kaastunne lähedastele.
Muhu vallavalitsus

IN MEMORIAM

Meie hulgast lahkusid

4. juunil 77-aastane **Hando Pallas**.
27. juunil 52-aastane **Urmus Vatter**.
27. juunil 67-aastane **Inge Auväärt**.

Tunneme kaasa omastele!

Lõikuskuu juubilarid ja sünnipäevalapsed

Lilli-Vilhelmine Riis	94 (20.8)		
Maimu Saarväli	93 (28.8)		
Sofia Metsküla	89 (15.8)		
Hilja Saksakulm	87 (5.8)		
Vaike Ülem	87 (28.8)		
Ilmar Rahu	86 (1.8)		
Olga Äkke	86 (13.8)		
Ariada Rosing	84 (27.8)		
Alvi Toom	83 (13.8)		
Jaakko Eero Juhani Salonen	82 (10.8)		
Vilma Aljas	82 (16.8)	Tea Pavelson	65 (14.8)
Liivi Pajust	82 (17.8)	Meeli Kokk	65 (15.8)
Ülo Jagor	80 (20.8)	Urve Vokk	65 (15.8)
Leida Tänak	75 (12.8)	Maie Veliste	65 (16.8)
Evi Mölder	75 (14.8)	Eve Saarkoppel	65 (16.8)
Tamara Lepik	70 (2.8)	Urve Veltmander	60 (18.8)
Mati Kindel	70 (28.8)	Sirje Saat	60 (24.8)

Palju õnne!

Märkus: kes ei soovi oma sünnipäeva avaldada, palume sellest märku anda vähemalt kaks kuud enne, kuna Muhulane avaldab igas numbris mitte algava, vaid järgmise kuu sünnipäevalapsed.

Laupäeval, 16. juulil kl 10-14
korraldab Piiri taaskasutuskeskus
koostöös Muhu vallaga taas-
kasutuskeskuse ees platsil

KANGATRÜKIPÄEVA

Ootame kõiki huvilisi osalema!
Materjali saab valida taaskasu-
tuskusest või ise kodust kaasa
võtta – kangad, laudlinad, kardinad
jne.

17. juulil toimub Orissaares
traditsiooniline **Kase tänava
kirbukas**. Soovijatel on võimalus
oma kangatrükipäeva teoseid seal
esitleda ning soovi korral ka
näitusmüüki korraldada.

Piiri taaskasutuskeskus on
külastajatele suveperioodil
avatud 6 päeva nädalas - esmas-
päevast laupäevani. Pühapäeviti
oleme suletud. Astuge läbi!

“Muhu murde lood II” kaante
vahele on kogutud seitsme aasta
jooksul muhulaste murdevõistlusele
saadetud lood. Raamat on saadaval
üksnes valitud kohtades (sh info-
punktis). Tekstid on raamatus toi-
metamata, avaldatud täpselt nii, nagu
autor on loo kirja pannud. Ka on
väljendatud murde standardiseerimist –
kuigi Muhu on pisike saar, esineb
murdesõnade paikondlikke eripära-
sid. (Vt ka 2. juuli Saarte Hääli)

* Otsin merega seotud asju ja
ka mööblit väikesesse külaliste-
majja laiule Saaremaa külje all.
Kellel oleks ära anda või müüa
midagi, mis saaks uue hingamise
meie juures, siis helistage mulle
5454 2020.

* Pakume puulõhkumise-
teenust halumasina, samas
müüa küttepuid. Tel. 5340 8138
Rein

* Ostan vanema mootorratta.
Komplektis ei ole oluline. Võib
pakkuda ka varuosasid. Tel. 513
9893.

Korstnapühkija tellimine
koos redeliga: A. Vaha, tel 5668
4705, email: akgetmer@gmail.com

TORNIMÄE NÄITESELTS
EINE JÄRMUT, IVAR VILJ,
URVE SEPP, RAIT GÖTTEN,
HELLE MATILA, LEA PEET,
LILLI LÖÖTUS, AILE JUHAN

OH SEDA ELU
MARGUS OOPKAUP
Dramatiseering E. Vilde „Vigased pruudid”

MUHU MUUSEUM
9. JUULI
KELL 18.00

LAVASTAJA:
KRISTA KÜTT

PILET 5€
3€

Augusti Muhulase materjalid on teretulnud 1. augusti lõunani.

Toimetab Anu Pallas,
tel: 52 28 929, e-post: muhulane@muhu.ee
Muhulane ilmub kord kuus.
Internetis www.muhu.ee
Trükinud Saaremaa Trükikoda 550 eks.
Hind 30 eurosent